

Tillräcklighet ur ett småhusperspektiv

Utarbetad av

Agnes Isaksson

Granskad av:

Agneta Persson

Göteborg, 2025-04-14

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING.....	3
1.1	BAKGRUND	3
1.2	SYFTE	3
1.3	METOD	3
2.	SAMMANSTÄLLNING AV STUDIER OM TILLRÄCKLIGHET	4
2.1	ENERGITILLRÄCKLIGHET OCH LIVSSTILSFÖRÄNDRINGAR	4
2.2	UTNYTTJA BOENDEAREA MER EFFEKTIVT	5
2.3	DELA BOENDEYTA	6
2.4	MINDRE BOAREA	6
2.5	SVENSKA STUDIER	7
3.	DISKUSSION	8
4.	FÖRSLAG TILL FORTSATT ARBETE	9
5.	REFERENSER.....	10

1. Inledning

1.1 Bakgrund

En av nyckelfaktorerna i omställningen till ett hållbart energisystem är resurseffektivitet. Att minska energibehovet och optimera användningen av befintliga resurser leder till ökad hållbarhet. Ett begrepp som fått ökad uppmärksamhet i detta sammanhang är tillräcklighet, som på engelska benämns sufficiency. Tillräcklighet innebär en nivå av resursanvändning där alla människor har goda levnadsförhållanden utan att planetära gränser överskrids. Syftet är att minska resursanvändning och miljöpåverkan genom förändrade beteenden, konsumtionsmönster och samhällsstrukturer.

Inom småhussektorn är tillräcklighet en relativt outforskad strategi, men med potential att bidra till såväl minskad energianvändning, materialanvändning som miljöpåverkan. Ur energisynpunkt handlar tillräcklighet om att inte endast förbättra teknisk effektivitet utan även att förändra sin livsstil, dela resurser och övergå till behovsbaserade lösningar. Tillräcklighet i småhus ur ett energiperspektiv kan exempelvis handla om att bygga småhus med mindre area och lägre uppvärmningsbehov, dela vissa bostadsutrymmen med andra eller att de boende minskar sin energianvändning genom beteendeförändringar.

1.2 Syfte

Syftet med denna studie är att sammanställa kunskap om tillräcklighet (sufficiency) samt identifiera möjligheter och utmaningar ur ett småhusperspektiv. Baserat på sammanställningen presenteras förslag till fortsatt arbete inom området tillräcklighet i småhussektorn.

1.3 Metod

Denna studie baseras på en litteraturgenomgång av vetenskapliga artiklar och studier om tillräcklighet som har relevans för småhussektorn ur ett energiperspektiv. Genomgången omfattar både svenska studier och forskningsprojekt som genomförts i andra länder där resultatet är publicerat under 2024 och 2025. Baserat på sammanställningen diskuteras vilka möjligheter och utmaningar tillräcklighet kan innebära för småhussektorn.

2. Sammanställning av studier om tillräcklighet

2.1 Energitillräcklighet och livsstilsförändringar

Energitillräcklighet (energy sufficiency) handlar om att minska total energianvändning genom livsstilsförändringar, styrmedel och strukturella förändringar.

Forskningsprojektet ”Energy sufficiency in buildings and cities: current research, future directions” har utforskat begreppet energitillräcklighet, med fokus på dess roll och betydelse för hållbara byggnader och städer. Författarna argumenterar för att energitillräcklighet är en nödvändig strategi för att motverka klimatförändringar, minska energianvändningen och samtidigt säkerställa en god levnadsstandard (Sahakian, et al., 2024). Artikeln lyfter fram betydelsen av att definiera vad som är tillräckligt i olika kontexter och hur samhället kan anpassa sig för att uppnå dessa mål. Energitillräcklighet bör implementeras på flera nivåer i samhället och inkludera individer, bostadssektorn, städer och styrmedel. Viktiga framtida forskningsområden som författarna identifierar är att undersöka hur energitillräcklighet kan mätas och vilka indikatorer som kan användas, vilka styrmedel som är mest effektiva för att främja tillräcklighet och hur det är möjligt att genomföra en beteendeförändring bland individer och företag.

En dansk studie har undersökt förändringar i energianvändning under energikrisen i Danmark under perioden 2022–2023, när höga energipriser och politiska åtgärder påverkade hushållens konsumtionsmönster (Madsen, et al., 2024). Baserat på en enkätundersökning med cirka 1 000 deltagare och 30 kvalitativa intervjuer har studien analyserat hur hushåll reagerade på krisen, hur deras medvetenhet om energikostnader påverkades och hur synen på energitillräcklighet förändrades. Studien identifierar tre huvudsakliga drivkrafter för energibesparing: ekonomiska incitament, klimatmedvetenhet och solidaritet. Krisen blev en ögonöppnare och ledde till förändrade konsumtionsvanor samt en ökad medvetenhet om vad som är tillräckligt och hur resurser fördelas rättvist.

Energikrisens påverkan på hushålls energianvändning har även studerats i en nederländsk studie (Vasseur & Backhaus, 2024). I projektet undersöktes också hur energianvändningen påverkas av andra händelser såsom frivilliga experiment och COVID 19-pandemin. Studien visar att denna typ av händelser kan påskynda och förstärka beteendeförändringar, och därmed fungera som katalysator för förändrade energivanor. Resultatet visar på betydelsen av sociala normer, kollektiva initiativ och experimentella metoder för att främja energitillräcklighet. Författarna menar att dessa faktorer bör beaktas inom energipolitiken för att minska energianvändningen i hushåll.

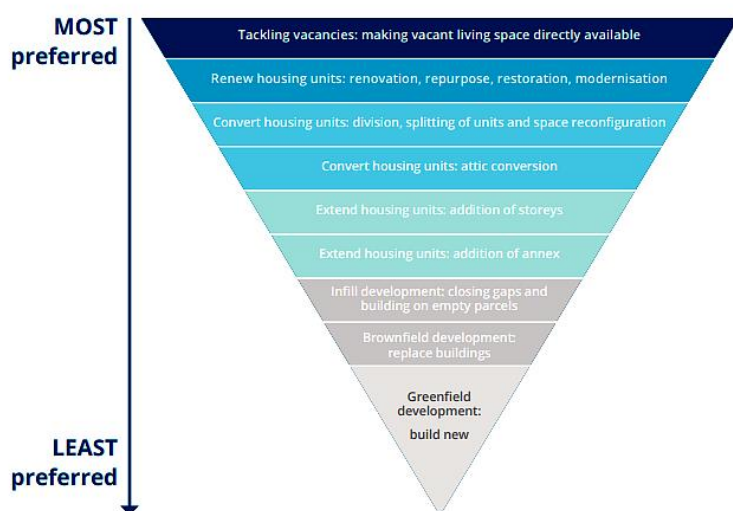
En studie i Japan har undersökt hur livsstilsförändringar och tekniska förbättringar har påverkat minskningen av koldioxidutsläpp i japanska hushåll mellan åren 1990 och 2020 (Ita, et al., 2025). Studien har analyserat hushållens energianvändning och utgifter för att bedöma effekten av förändrade konsumtionsmönster jämfört med tekniska framsteg inom energieffektivitet. Resultaten visar att livsstilsförändringar såsom minskad energianvändning och förändrade konsumtionsvanor har haft en större inverkan på att minska hushålls koldioxidutsläpp än tekniska förbättringar under den valda perioden. Det tyder på att styrmedel och åtgärder som styr mot hållbara livsstilsval kan vara mer effektiva för att minska koldioxidutsläpp än att enbart fokusera på tekniska lösningar. Artikelförfattarna menar dock att det är viktigt att både integrera livsstilsförändringar och att stimulera tekniska innovationer i strategier för att uppnå minskning av koldioxidutsläpp i hushållssektorn.

2.2 Utnyttja boendeara mer effektivt

Ett mer effektivt utnyttjande av boendeara kan bidra till minskad energianvändning och en mer hållbar resursfördelning. Genom omfördelning av resurser kan både energianvändningen och bostadsbeståndets nyttjandegrad förbättras.

Studien ”Housing for millions without new buildings? An analysis of the theoretical housing potential of under-occupied dwellings in the European building stock” har undersökt möjligheten att lösa bostadsbristen i Europa genom att bättre utnyttja befintliga bostäder istället för att bygga nya (Lage, et al., 2024). Författarna har gjort en bedömning av hur många människor som teoretiskt sett skulle kunna bo i det befintliga bostadsbeståndet i EU, om bostäderna användes mer effektivt. Denna analys visar att det finns en potentiell kapacitet på cirka 152 miljoner rum som idag är underutnyttjade och som skulle kunna rymma fler människor utan att nyproduktion behövs. Om de befintliga rummen omfördelas skulle de kunna ge boende åt 100 miljoner människor, vilket motsvarar 23 % av EU:s befolkning. Studien föreslår att bostadspolitiken bör fokusera på att utveckla prisvärda och attraktiva alternativ för äldre och mindre hushåll för att frigöra större bostäder för familjer som behöver mer utrymme. Denna strategi skulle bidra till att lösa bostadsbristen samt minska behovet av nybyggnad och därmed spara resurser och energi.

Det har även gjorts andra studier inom detta område. Studien ”Prioritising Existing Buildings for People and Climate” av Buildings Performance Institute Europe (BPIE) har utforskat hur tillräcklighet kan tillämpas inom byggsektorn för att minska behovet av att bygga nya bostäder, och därmed reducera koldioxidutsläpp och resursanvändning (Graaf, et al., 2024). Undersökningen visar att 34 % av EU:s befolkning bor i bostäder som underutnyttjas och att kontorsutrymmen endast utnyttjas till 57 %. Genom att utnyttja dessa utrymmen på ett bättre sätt vore det möjligt att minska nybyggnad av bostäder och kontor. Studien presenterar en prioriteringsmodell för beslutsfattande inom byggsektorn för strategisk hantering av byggnadsbeståndet där nyproduktion endast sker när det inte finns andra alternativ. Enligt modellen, som visas i Figur 1, ska lediga bostadsutrymmen göras tillgängliga i första hand. Därefter bör befintliga byggnader renoveras eller anpassas till nya behov. Om mer utrymme krävs bör befintliga bostäder byggas ut och i sista hand ska nyproduktion övervägas.

Figur 1 Prioriteringsmodell av Buildings Performance Institute Europe (BPIE) för beslutsfattande inom byggsektorn.

2.3 Dela boendeyta

Att dela bostadsutrymme har potential att minska resursanvändning och kostnader och förbättra social sammanhållning, men det innebär också utmaningar kopplat till integritet, sociala normer och individuella preferenser.

Ett forskningsprojekt i Finland har genom en enkätstudie undersökt i vilken utsträckning hushåll är villiga att dela sitt boende med andra, vilka faktorer som påverkar deras preferenser samt möjligheter och hinder (Ruokamo, et al., 2024). Studien visar att majoriteten av de finska hushållen föredrar privat boende men att det finns en växande acceptans för att dela bostadsutrymmen, särskilt bland yngre och i områden där bostadspriserna är höga. Faktorer som socialt nätverk, tillgång till gemensamma utrymmen och graden av privatliv spelar en avgörande roll i beslutet att dela bostad. De största utmaningarna som beskrivs är oro för bristande integritet, konflikter och svårighet att hitta kompatibla boendepartners. Författarna drar slutsatsen att det krävs en kombination av ekonomiska incitament, flexibla bostadsmodeller och förändrade sociala normer för att delat boende ska bli en mer etablerad lösning.

En tysk studie har undersökt hur delat boende påverkar upplevelsen av meningsfullhet samt individers attityder och beteende i relation till en hållbar livsstil (Hüppauff & Hunecke, 2024). I projektet jämfördes två studentboenden, ett delat boende med stort fokus på tillräcklighet och ett standardboende utan fokus på tillräcklighet. Resultatet visar att personer som levde i delat boende upplevde starkare känslor av meningsfullhet och hade positivare attityder till konceptet tillräcklighet. De var även mer benägna att vilja fortsätta bo i delade bostäder i framtiden. Enligt studien kan delad boendeyta bidra till ökat välbefinnande och bidra till att forma hållbara livsstilar. Författarna nämner dock att urvalet av deltagare i studien kan ha påverkat resultaten, eftersom personer som väljer att bo i delat boende sannolikt redan har en positiv inställning till denna typ av boendeform.

2.4 Mindre boarea

Hus med mindre boendeyta har ett lägre uppvärmningsbehov, vilket medför en minskad energianvändning. Att bygga mindre hus är även positivt ur ett klimatperspektiv eftersom det kräver mindre mängd material och resurser.

En forskningsstudie med fokus på Tyskland, Ungern, Lettland, Spanien och Sverige har undersökt möjligheterna och utmaningarna med att minska boendeytan per person som en strategi för att uppnå hållbarhet inom bostadssektorn (Lehner, et al., 2024). Studien baseras på kvalitativa data insamlad genom workshops med medborgare och intressenter i tidigare nämnda länder. Resultatet visar att det fanns en generell motvilja bland studiens deltagare att frivilligt minska sin personliga boendeyta på grund av oro för förlorad personlig frihet och integritet. Trots detta kunde deltagarna se fördelar med att bo på mindre area, exempelvis att mindre boenden kräver mindre underhåll vilket frigör tid till andra aktiviteter. Studien visar även att vad som anses vara en "acceptabel" boendeyta varierar mellan länder och demografiska grupper.

En brittisk studie har analyserat hur Storbritannien kan möta bostadsförsörjningen och klimatmål genom en tillräcklighetsbaserad strategi (Horn, et al., 2025). Studien handlar om att minska boendeytan per person för att uppnå både social rättvisa och uppsatta klimatmål. Författarna föreslår en politik som säkerställer en minimiboendestandard för alla och en gräns för överkonsumtion av bostadsutrymme. På så sätt skulle bostadspolitikerna i högre grad fokusera på att tillgodose faktiska behov snarare än

marknadsdriven efterfrågan. I studien presenteras ett förslag på en omfördelning av befintliga bostadsareor genom skatter, regleringar och incitament för att minska överflödigt bostadsutrymme.

2.5 Svenska studier

Forskningsprojektet "Unveiling the perspectives of Swedish homeowners on embracing space sufficiency within the context of energy renovation" har studerat svenska villaägares inställning till att använda bostadsutrymmen mer effektivt i samband med energirenoveringar (Sula, et al., 2025). Studien är genomförd i Kronobergsregionen i södra Sverige och har undersökt faktorer som påverkar villaägares vilja att genomföra åtgärder för platsoptimering. Resultatet visar att trots potentialen att minska energianvändningen är acceptansen för att minska eller optimera boendetrymme lågt. Många villaägare motsätter sig förändringar av rädsla för försämrade komfort, minskat privatliv och lägre fastighetsvärde. Stora bostäder betraktas som en statussymbol och en majoritet av villaägare har därför svårt att acceptera idén att bo på mindre area. Studien visar dock att äldre hushåll utan barn är mer benägna att anpassa sina hem för effektivare ytanvändning, exempelvis genom att skapa separata lägenheter för uthyrning.

Vidare beskriver Sula et al (2025) att en viktig drivkraft för att hyra ut delar av huset är kostnadsbesparingar genom minskad energianvändning. Enligt författarna saknas det i dagsläget politiska styrmedel som främjar åtgärder för minskat boendetrymme. Komplexa regelverk för ombyggnad och tillståndprocesser gör det svårt att genomföra förändringar. Dessutom är många äldre hus inte konstruerade för enkel ombyggnad och det kan därför vara svårt att anpassa dem till nya boendeformer. Studien drar slutsatsen att det finns ett behov av styrmedel i form av skattelättnader och stöd för ombyggnad för att öka intresset för minskning av boendeara. Andra förslag på åtgärder är innovativa tekniska bygglösningar och one-stop-shops där villaägare kan få stöd genom hela renoveringsprocessen.

En annan forskningsstudie har undersökt hur den svenska bostadssektorn skulle kunna utvecklas för att kunna uppnå sociala och miljömässiga mål (Hagbert, et al., 2024). Författarna menar att det finns ett behov av fler strategier än nuvarande metoder, som främst är inriktade på tekniska lösningar och effektivisering, för att hantera de utmaningar som bostadssektorn står inför. En kompletterande strategi är att ifrågasätta och förändra konsumtionsmönster, levnadsstandarder och bostadsbehov för att minska resursanvändning och miljöpåverkan. Detta kräver förändringar på både individuella och strukturella nivåer. Några av hindren för ökad tillräcklighet i bostadssektorn är ekonomiska incitament som främjar överkonsumtion, kulturella uppfattningar om att framgång är kopplad till materiellt ägande samt politiska strukturer som motverkar förändring. Samtidigt finns det möjligheter att utveckla nya affärsmodeller som stödjer delningsekonomi, implementera styrmedel som bidrar till minskad resursanvändning och främja sociala förändring mot en mer hållbar livsstil.

I det svenska forskningsprojektet "Nog!? En designutforskning av tillräcklig och rättvis energianvändning" utforskar RISE hur det är möjligt att uppnå en energianvändning som både är rättvis och tillräcklig (Design för energieffektiv vardag, 2025). I projektet används designobjekt för att synliggöra och utmana normer kring energi- och konsumtionsmönster. Intervjuer har genomförts med energi- och klimatrådgivare för att få kunskap kring hur de ser på tillräcklighet och arbetar med ämnet idag. I studien har även hushåll fått i uppdrag att under en viss period begränsa sin boendeara med 25 m² och därefter dela med sig av insikter och reflektioner som uppstått. Kunskapen från projektet ska

omsättas i ett verktyg som kan användas av energi- och klimatrådgivare eller liknande aktörer i deras arbete. Projektet kommer att avslutas under 2025.

3. Diskussion

Det forskas allt mer om tillräcklighet som strategi för att minska energianvändning och motverka klimatförändringar. Flera studier visar att teknisk energieffektivisering behöver användas i kombination med tillräcklighet för att uppnå de klimatmål och minskningar av energi- och resursanvändning som krävs för att säkerställa en hållbar framtid. Tillräcklighet kan ses från flera olika perspektiv, och många av studierna betonar ett behov av att ha ett helhetsperspektiv som omfattar förändring av både individuella beteenden och strukturella faktorer.

En utmaning är att definiera vad som är ”tillräckligt”. Vad som uppfattas som tillräckligt användande av energi eller resurser kan variera beroende på av kontext och skilja sig åt mellan olika demografiska grupper. Det kan därför vara komplext att skapa gemensamma riktlinjer. Det finns därmed ett behov av att undersöka vilka indikatorer som kan användas för att mäta energitillräcklighet.

Småhusägare har möjlighet att minska sin energianvändning genom beteende- eller livsstilsförändringar. Flera studier visar att en stark drivkraft till beteendeförändringar är ekonomiska incitament. Även klimatmedvetenhet och solidaritet kan utgöra drivkrafter för att personer ska minska energianvändning. Vidare kan händelser eller kriser fungera som katalysator för att påskynda eller förstärka beteendeförändringar som är positiva ur ett tillräcklighetsperspektiv.

Tillräcklighet som strategi har potential att minska energianvändningen både i befintliga och nya småhus. Det finns möjligheter att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet mer effektivt genom att omfördela hur personer bor idag. Mindre hushåll som bor på större area skulle kunna flytta till hus med mindre area för att frigöra plats till större hushåll och skapa en högre nyttjandegrad av befintlig boendeyta. För att detta ska ske i större utsträckning behövs styrmedel och incitament som möjliggör omfördelning och omflyttning. Det finns också möjligheter att anpassa befintliga bostäder till nya behov genom renovering eller utbyggnad.

Det finns möjligheter att minska energianvändningen genom att dela bostadsutrymme där småhusägare hyr ut en del av huset eller har ett kollektivt boende. Delad boendeara innebär ekonomiska fördelar för småhusägare i form av lägre boende- och uppvärmningskostnader. Att dela boende kan även ge ökat välbefinnande och skapa social sammanhållning. Studier visar att det finns en växande acceptans till delad boendeyta, speciellt bland yngre och i områden där boendepreiserna är höga.

Samtidigt innebär delat boende stora utmaningar kopplade till oro för bristande integritet och svårigheter att hitta kompatibla boendepartners. Även om det för vissa grupper finns en växande acceptans är det fortfarande få personer som frivilligt vill minska sin boendeara på grund av rädsla inför försämrade komfort och inskränkningar i privatlivet. Att ha en stor bostad ses ofta även som en statussymbol. Vad som anses vara en acceptabel boendeara kan dock variera mellan länder och grupper i samhället. Forskning visar att äldre hushåll är mer benägna att anpassa sina hem för effektivare areanvändning genom att exempelvis hyra ut delar av huset. För att acceptansen för delat boende ska öka krävs ekonomiska incitament och förändrade sociala normer. Det finns ett behov av styrmedel i form av skattelättnader och stöd för ombyggnation för att öka intresset för att hyra ut delar av sitt hus.

Att utforma småhus med mindre boendeyta innebär lägre energianvändning, vilket är positivt ur ett tillräcklighets- och hållbarhetsperspektiv men också ekonomiskt för de boende eftersom hushållet får lägre uppvärmningskostnader. Att bygga mindre hus medför även en mindre mängd byggmaterial och resurser, och därmed lägre klimatpåverkan. En annan fördel är att mindre boendeyta kräver mindre underhåll av de boende så att tid frigörs till andra aktiviteter. Vid utformning av småhus är det också möjligt att designa hus som är anpassade för att kunna hyras ut eller enkelt kunna byggas om för att passa nya boendeformer.

Det finns även en potential i att utveckla redan existerande bostadsområden. Att bygga nya småhus i befintliga områden där det finns utrymme gör det möjligt att skapa boenden utan att behöva exploatera ny, orörd mark. Samtidigt är det viktigt att detta sker med god planering så att området inte blir för tätbebyggt utan att det finns en balans mellan bebyggelse, gröna ytor och tillgång till dagsljus.

Sammanfattningsvis har tillräcklighet, i kombination med energieffektivisering, stor potential att bidra till minskad energi- och resursanvändning inom småhussektorn. Att omsätta potentialen i praktiken förutsätter dock att utmaningarna inom området hanteras. För att styra mot ökad tillräcklighet krävs utveckling av styrmedel och beslutsfattande, beteendeförändringar och förändrade sociala normer.

4. Förslag till fortsatt arbete

För att vidareutveckla och fördjupa förståelsen kring tillräcklighet inom småhussektorn har förslag till fortsatt arbete identifierats. Aktiviteterna syftar till att sprida kunskap och undersöka vidare hur tillräcklighet kan användas som ett verktyg för minskad energianvändning i småhus.

- **Forskningswebbinarium om tillräcklighet:** Ett webinarium med fokus på tillräcklighet som en strategi för minskad energianvändning i småhus. Forskare bjuds in för att presentera aktuella projekt inom området i syfte att sprida forskningsresultat och öka kunskapen.
- **Workshop med relevanta aktörer:** En workshop där nyckelaktörer från småhussektorn diskuterar möjligheter och utmaningar med ökat fokus på tillräcklighet. Workshopen kan fungera som ett forum för dialog kring hur tillräcklighet kan tillämpas praktiskt i arbetet med energieffektivisering i småhus och vilken roll som strategin kan ha framöver. Aktiviteten skapar förutsättningar för dialog, samverkan och kunskapsutbyte mellan olika aktörer inom småhusbranschen.
Workshopen kan med fördel samarrangeras med BeBo, eftersom tillräcklighet är högst relevant även för boende i flerbostadshus.
- **Omvärldsbevakning inom BeSmå:** Tillräcklighet är ett ämne som det forskas och diskuteras allt mer om. Genom att BeSmå kontinuerligt genomför omvärldsbevakning och håller sig uppdaterade är det möjligt att sprida vidare kunskap om området till BeSmå-medlemmarna.

5. Referenser

- Design för energieffektiv vardag, 2025. *Nog!? En utforskning av tillräcklig och rättvis energianvändning genom design.* [Online] Available at: <https://designforenergi.se/portfolio/nog-en-utforskning-av-tillracklig-och-rattvis-energianvandning-genom-design/> [Använd 12 02 2025].
- Graaf, L., Bankert, E. & Toth, Z., 2024. *Prioritising existing buildings for people and climate*, u.o.: Buildings Performance Institute Europe.
- Hagbert, P., Perjob, L. & Nyblom, Å., 2024. Housing as an Arena for Change – From Eco-Efficiency to Sufficiency in the Swedish Housing Sector. *Housing, Theory and Society*, pp. 1-18. doi: 10.1080/14036096.2024.2397987.
- Horn, S., Gough, I., Rogers, C. & Tunstall, R., 2025. Meeting housing needs within planetary boundaries: A UK case study. *Ecological Economics*, Volym 230. 108510.
- Hüppauff, T. & Hunecke, M., 2024. *Creating Meaningful Experiences of Sufficiency*, u.o.: University of Applied Science and Arts Dortmund.
- Ita, S., Washizu, A. & Ju, Y., 2025. Lifestyle changes overweighing technology improvement in household decarbonization: evidence from Japan during 1990-2020. *Carbon Footprints*, Volym 4.
- Lage, J. o.a., 2024. Housing for millions without new buildings? An analysis of the theoretical housing potential of under-occupied dwellings in the European building stock. *Environmental Research Letters*, 20(1).
- Lehner, M. o.a., 2024. Living smaller: acceptance, effects and structural factors in the EU. *Buildings and Cities*, 5(1), pp. 215-230.
- Madsen, L. V., Hansen, A. R. & Gram-Hanssen, K., 2024. *Sufficiency and new meanings: changes in energy practices during times of crisis*. u.o., 16th ESA conference 2024: Tension, trust and transformation .
- Ruokamo, E., Kylkilahti, E., Lettenmeier, M. & Toppinen, A., 2024. Are people willing to share living space? Household preferences in Finland. *Buildings and Cities*, 5(1), pp. 601-619.
- Sahakian, M., Fawcett, T. & Darby, S., 2024. Energy sufficiency in buildings and cities: current research, future directions. *Buildings and Cities*, 5(1), pp. 692-703.
- Sula, M., Mahapatra, K. & Mainali, B., 2025. Unveiling the perspectives of Swedish homeowners on embracing space sufficiency within the context of energy renovation. *Energy and Buildings*, Volym 328. 114997.
- Vasseur, V. & Backhaus, J., 2024. The influence of disruptive events on energy-related household practices: Results of a longitudinal study in the Netherlands. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, Volym 53. 100920.

Om BeSmå

BeSmå är ett av flera behovsägarnätverk som finansieras av Energimyndigheten. Energimyndigheten har det övergripande ansvaret för energiomställningen i Sverige. Med forskning och innovation bygger vi upp den kunskap och kompetens som behövs och utvecklar lösningar som kan accelerera omställningen.

Syftet med BeSmå är att driva utveckling och vara en arena för att minska energianvändningen i småhussektorn. Nätverket är öppet och inkluderande för professionella aktörer som verkar för en energieffektiv småhussektor och medlemmarna bidrar med finansiering till nätverket i form av egen tid.

Resultat och slutsatser som beskrivs är BeSmås egna.

BeSmås mål är att:

- Minska behovet av energi i form av värme och el i småhussektorn, och samtidigt arbeta för en minskad påverkan på klimatet ur ett livscykelperspektiv.
- Minska småhusbeståndets belastning på energisystemet genom att bland annat möjliggöra för ökad flexibilitet i elnätet, effektutjämning och minskat effektbehov.
- Utveckla metoder och verktyg för att undanröja hinder och dra nytta av drivkrafter för en resurseffektiv energianvändning i småhussektorn.
- Skapa förutsättningar för tidigare marknadsintroduktion av system och produkter som möjliggör för en resurseffektiv energianvändning.
- Skapa förutsättningar för lönsam energieffektivisering med bibehållen eller förbättrad inomhusmiljö.

Information om våra aktiviteter, förstudier, projekt med mera finns på www.energieffektivasmahus.se

BeSmå koordineras av

Anthesis

Med finansiellt stöd från

 Energimyndigheten